

Izola, 25. marca 2021 – Letos septembra bo minilo okroglih 700 let od smrti enega največjih pesnikov srednjega veka, Danteja Alighierija, ki se je v večnost vpisal z versko-alegoričnim epom *Božanska komedija*. V Italiji, pa tudi drugod po svetu ob praznovanju jubilejnega leta pripravljajo številne dogodke, nekateri se začenjajo ravno na današnji dan, saj je 25. marec datum, ki ga strokovnjaki prepoznavajo kot začetek popotovanja v onstranstvo, v *Božanski komediji*. Pomembna obletnica Dantejeve smrti bo obeležena tudi v Izoli z odprtjem prostorske instalacije *Dante copiosus* v aprilu in z okroglo mizo *Predstavitev izolske pisne in vizualne srednjeveške kulturne dediščine* v juniju.

Aktivnosti ob 700-letnici Dantejeve smrti v Izoli potekajo v soorganizaciji Občine Izola in njenega Javnega zavoda za spodbujanje podjetništva, Italijanske samoupravne narodne skupnosti Izola, Društva PiNA, Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, Mestne knjižnice Izola, Glasbene šole Koper – podružnice Izola in Župnije Izola.

Prostorska instalacija Dante copiosus

PiNA, v sklopu projekta RUK, pripravlja v palači Besenghi degli Ughi prostorsko instalacijo z naslovom *Dante copiosus*, avtorjev Stran 22 (**Marko Čeh, Luka Frelj, Karlo Hmeljak, Kaja Kisilak, Neža Mekota, Katja Pahor, Marko Turkuš**). Instalacija obeležuje dva ohranjena kodeksa, prepisa Božanske komedije s komentarjem, ki sta ob koncu 14. stoletja nastala v Izoli izpod peresa Pietra Campennija iz Tropee. Slabšalen prizvok, ki se običajno drži kopije in kopiranja v odnosu do izvirnika, se ob sledenju pomenskemu razvoju izkaže kot neumesten, saj je copia in iz nje izhajajoč pridevnik copiosus (tudi besedovit, zgovoren, domiseln), v latinščini, ki je bila v Dantejevem času še zmeraj lingua franca, označevala obilje in bogastvo. Obilje in bogastvo kopiranja Božanske komedije sta dokaz za strast bralcev in raziskovalcev, ki so se zapletli s tem besedilom in zaradi katerih se je sploh ohranilo. Ob odsotnosti kakršnegakoli Dantejevega avtografa pa tako srečna okoliščina kot prekletstvo filologov hkrati. *Dante copiosus* z izjemo dveh ne navaja verzov iz Božanske komedije, a zato obiskovalca in obiskovalko postavi v središče. Poleg zgodovine nastajanja, širjenja in proučevanja Komedije in deleža, ki ga je in ga še zmeraj igra Izola pri tem, ponuja Dantejevo izkušnjo popotovanja po onostranstvu. Da bi se med ključnimi informacijami, čutnimi dražljaji in mnogoštevilnimi odsevi zapletla s tem izobiljem.

<https://www.youtube.com/watch?v=8-9AxE25UuI>

Okrogla miza o srednjeveški dediščini Izole

Italijanska samoupravna narodna skupnost Izola in Znanstveno-raziskovalno središče Koper pripravljata 28. junija okroglo mizo z naslovom *Predstavitev izolske pisne in vizualne srednjeveške kulturne dediščine*. Ker je bil prepisovalec obeh izolskih Dantejevih kodeksov Petrus Campenni notar in sekretar izolskega podestata v obdobju 1398–1399, že vrsto let potekajo aktivnosti raziskovanja in osveščanja javnosti o tem, kako je Dante Alighieri, eden največjih svetovnih književnikov, povezan z mestom Izola. Že v letu 2010 so tako na pobudo nekdanjega izolskega podžupana iz vrst italijanske narodne skupnosti **Silvana Saua** stekle aktivnosti za pripravo in izdajo faksimiliranih izdaj obeh izolskih kodeksov. Leta 2014 sta bili faksimilirani izdaji skupaj z večjezično spremno publikacijo tudi predstavljeni javnosti. Z digitalno in tiskano objavo faksimilov obeh izolskih Dantejevih kodeksov sta bila tako omogočena študij in obdelava dragocenega vira, ki prispeva k oplemenitju lokalne identitete Izole in njene povezanosti s sredozemskimi in širše evropskimi vrednotami. Vredno in potrebno je raziskati, preučiti ter predstaviti javnosti pomen Izole tudi kot središča redke in pomembne dejavnosti rokopisnega prepisovanja (skriptorijev), ki je bila tesno vpeta v tedaj »najnaprednejše« intelektualne tokove in kulturne kroge v sredozemskem ter evropskem merilu. Izhodiščna točka okrogle mize bo profesionalna obrt oziroma delavnica za prepisovanje raznih klasičnih in drugih rokopisov, ki je bila prisotna v srednjeveški Izoli in so jo intelektualci odkrivali v času humanizma ter v samem razcvetu renesanse. O tem priča tudi prva glagolska knjiga, ki je šla v tisk leta 1480 ravno iz Izole, torej iz mesta, kjer so jo najprej prepisali. Na okrogli mizi bo sodelovalo osem poznavalk in poznavalcev s področja kulturne zgodovine in dediščine.

O izolskih kodeksih

Izolska Dantejeva kodeksa sta (komentirana) prepisa *Božanske komedije*, ki naj bi ju konec 14. stoletja v Izoli prepisal Pietro Campenni iz Tropee, notar in sekretar izolskega podestata v obdobju 1398–1399, opremljena pa sta s komentarji (marginalijami) Benvenuta Rambaldija iz Imole. Izvirnik prvega kodeksa (nastajal je v Izoli med letoma 1398 in 1399, kaligrafsko pa je bil dokončan leta 1400 v kraju Portobuffolé) hranijo v Benetkah, drugega (prepisan je bil v Izoli leta 1395) pa v Parizu. Pridobitev njunih reprodukcij je bila z vidika kulturne dediščine lokalnega prostora ključnega pomena.